

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

EM2022/94

8. november 2022

Kristian Jeremiassen

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en undersøgelse af håndteringen af affald i Uummannaq og Upernavik og de tilhørende bygder i området, som skal omdeles til Inatsisartut senest EM2023. Undersøgelsen skal indeholde anbefalinger over andre måder at håndtere affald som er langtidssikrede, og som kan bruges til el og varme. Herudover skal undersøgelsen redegøre for de økonomiske konsekvenser af anbefalingerne.

(Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

1. behandling:

I inuit Ataqatigiit anser vi miljøet som vigtigt. Hvis vi skal et sundt liv og hvis vi som samfund skal have et godt liv har vi brug for et rent miljø. Det er ikke blot ord, at vi er omgivet af en smuk natur. Som samfund og som enkelte mennesker har vi brug for vi, at vi tager et ansvar.

Inuit Ataqatigiit er bekendt med, at der er problemer med håndtering af affald i mange byer og bygder. Vi er også bekendt med, at der sker handling gennem ESANE A/S, som har påbegyndt at løse de mange udfordringer og som på sigt skal løse affaldsproblemet. Det er en udfordring, at vi har dumpe, som er fyldt med mus, fluer og lugter fælt.

Affaldshåndtering er kommunernes ansvar og skal løse den. Inuit Ataqatigiit ser det som et vigtigt skridt, at kommunerne i samarbejde er påbegyndt at løse

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

affaldsproblemet i bygder og byer. Det er nødvendigt man løser problemerne med mus, fluer og lugten. Inuit Ataqatigiit tror på, at kommunernes samarbejde om ESANE A/S på sigt vil løse problemet.

Inuit Ataqatigiit vil opfordre Naalakkersuisut, at de behandler og godkender ansøgningerne om afbrænding af affald i byer og bygder fornuftigt. For dumpene er så fyldt, at der er opstået problemer mus, fluer og andet efter forbud mod afbrænding er indført.

Ravne, ræve, måger og andre dyr samles i dumpene, og blander sig med andre arter og selvfølgelig er der derved risiko for, at dette kan have konsekvenser i form af spredning af sygdomme og forurening af naturen. Derfor er det nødvendigt med afbrænding i dumpene, når de er fyldt med affald og skal tømmes, ellers vil de blive endnu mere fyldt og dermed vil udgifterne til håndtering og transport af affald vil blive endnu højere.

Lad os komme med et eksempel. Der er så meget affald, at Kommune Qeqertalik i 2021 har ansøgt om afbrænding af affald, da helikopteren har truet med at stoppe beflyvningen, da den store mængde af affald er til fare når helikopteren skal lande. Dette viser, at Kommune Qeqertalik har ønsket og ansøgt om afbrænding. Der kommer mere og mere affald, derfor er det mange steder nødvendigt med afbrænding af affald. Det vil være tidskrævende og dyrt, hvis al affaldet skal transporteres af ESANE A/S. Inuit Ataqatigiit mener, at det er nødvendigt med afbrænding for at lette problemet.

Vi har for nylig vedtaget loven om vedvarende energi. Det er efter Inuit Ataqatigiits opfattelse en god ide med at afsætte penge til Qasigiannguut, Aasiaat og Buksefjorden, da det vil bevirke mindre forurening og være positivt for naturen, miljøet og økonomien.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Inuit anser det som positivt, at der nu er lovgivningsmæssige rammer for etablering af vandkraftværker, som vil give mindre forurening af naturen og miljøet.

Inuit Ataqatigiit respekterer kommunernes selvstyre og vil bevare det. Inatsisartut og kommunalbestyrelserne har hver deres ansvarsområder og tager hver deres beslutninger. Avannaata Kommuea har selv besluttet ikke at være med i ESANI A/S. Derfor har kommunen ansvaret for deres affaldshåndtering, og Inuit Ataqatigiit mener, at kommunen selv må tage affære.

Vi har bemærket at man ikke vil etablere et forbrændingsanlæg i Diskobugten. Der sker transport til Nordgrønland og Diskobugten med skib, som er tidskrævende og forurenende. Med hensyn til de fleste bosteder, vil skibet sejle til Sisimiut og tage videre nordpå, hvor det vil bruge forurenende brændstof. Der er ingen forbrændingsanlæg i Diskobugten, og affaldet vil blive transporteret til et fjerntliggende forbrændingsanlæg. Er det ikke nødvendigt med et bedre tilgængeligt forbrændingsanlæg i Diskobugten? Naalakkersuisut må tage stilling til, om det er en god ide.

Hvis vi skal lave en rapport vil det medføre mere administrativt arbejde. Der vil blot være mere administration uden dette vil løse problemerne med affald i Upernavik og Uummannaq og tilhørende bygder. Vi afventer og tror på, at kommunen har en handlingsplan og at kommunen kender problemets omfang og at Avannaata Kommea tager dette alvorligt. Inuit Ataqatigiit mener vi ikke tage handling, som vil give mere arbejdsbyrde.

Ja, det er rigtigt, at der skal handles med hensyn til affald i Uummannaq og Upernavik og tilhørende bygder og alle kommunerne skal samarbejde om dette.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Vi tror på, at kommunerne vil handle på det og handlingen har allerede vist sig ved ESANI A/S' arbejde. Derfor opfordrer vi Naalakkersuisut til at forsætte samarbejdet for at løse problemerne og med respekt for kommunernes ansvarsområder.

Inuit Ataqatigiit ønsker, at der handles på affaldshåndteringen og ønsker ikke, at der udarbejdes en rapport, og ønsker at der handles på affaldshåndteringen på stederne gennem kommunens initiativer. Derfor støtter vi ikke forslaget.

Tak.